

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine
Правобранилаштво Босне и Херцеговине
Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine
Office of Attorney General of Bosnia and Herzegovina

Broj: 01-07-2-PBIH-135/18
Sarajevo, 04.04.2018. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
Generalno tajništvo
Trg Bosne i Hercegovine 1
Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 06.04.2018			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
0102-10-905/18			

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Tajništvo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
Trg Bosne i Hercegovine 1
Sarajevo

PREDMET: Izvještaj o radu, dostavlja se,-

Poštovani,

Sukladno članu 18. Zakona o Pravobraniteljstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 8/02, 10/02, 44/04, 109/09 i 47/14), u prilogu akta dostavljamo Izvještaj o radu Pravobraniteljstva BiH za period 01.01.-31.12.2017. godine.

S poštovanjem,

Prilog: - kao u tekstu

Dostaviti:

- Naslovu x2
- a/a x1

Broj: 01-07-2-PBIH-135/18
Sarajevo, 04.04.2018. godine

IZVJEŠTAJ
O RADU PRAVOBRANITELJSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
za period 01.01.2017. godine do 31.12.2017. godine

I - PRAVNI OSNOV

U skladu sa odredbom člana 18. Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14), Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine podnosi izvještaj o svom radu Parlamentarnoj skupštini BiH i Vijeću ministara BiH.

Na osnovu navedene zakonske odredbe, podnosi se ovaj Izvještaj o radu Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine za period 01.01.2017. godine do 31.12.2017. godine.

U ovom periodu do dana 26.12.2017. godine funkciju pravobranitelja Bosne i Hercegovine vršio je prof. dr Mladen Mandić, a od 27.12.2017. godine za pravobranitelja Bosne i Hercegovine imenovan je Mariofil Ljubić.

II – NADLEŽNOST

U skladu sa članom 13. Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine ima slijedeće nadležnosti:

- Vršiti poslove savjetovanja i zakonskog zastupnika Bosne i Hercegovine pred svim zakonskim tijelima;
- Vršiti poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, njenih institucija, javnih agencija, javnih korporacija i drugih organizacija Bosne i Hercegovine utvrđenih zakonom Bosne i Hercegovine;

- ima funkciju zakonskog zastupnika Bosne i Hercegovine, njenih institucija i organa, pred svim redovnim sudovima Bosne i Hercegovine i državnim organima;
- zastupa naprijed navedene institucije pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine;
- u upravnim sporovima zastupa institucije i organe Bosne i Hercegovine po posebnom ovlaštenju institucije koja je u sporu;
- zastupa Bosnu i Hercegovinu pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i međunarodnim organima drugih država, a po posebnoj punomoći može zastupati entitete i Distrikt Brčko.
- Poduzima pravne radnje i sredstva za ostvarivanje svoje funkcije i na vlastitu inicijativu;
- Pruža stručnu pomoć institucijama Bosne i Hercegovine u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja i daje mišljenja u vezi sa zaključivanjem ugovora imovinsko-pravne prirode.
- I ostalo propisano u članu 13. Zakona;

Iz naprijed navedenog zaključuje se da je osnovna djelatnost Pravobraniteljstva BiH zaštita imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine pred sudovima i drugim nadležnim organima, kako na teritoriji Bosne i Hercegovine, tako i van teritorije Bosne i Hercegovine.

Osim toga, Pravobraniteljstvo BiH ima i preventivnu ulogu, koja se ogleda u sprečavanju nastanka sporova i njihovog mirnog rješavanja, bez vođenja sudskog ili drugog postupka, s ciljem smanjenja štetnih posljedica po imovinu i imovinsko-pravne interese Bosne i Hercegovine i njenih institucija. U tom smislu Pravobraniteljstvo BiH je iznosilo svoje pravne stavove o načinu i postupku rješavanja pojedinačnih spornih slučajeva, s ciljem sprečavanja nastanka štetnih posljedica.

Iz naprijed navedenog, može se zaključiti da Pravobraniteljstvo BiH ima važnu i aktivnu ulogu u zaštiti imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, a što pokazuje i ovaj Izvještaj o radu tokom 2017. godine

III - POSLOVI I ZADACI PRAVOBRANITELJSTVA BiH (prema vrsti i obimu)

U izvještajnom periodu u Pravobraniteljstvu BiH u radu je bilo ukupno 5351 predmeta po svim osnovama, od toga primljeno u rad 2678, od čega:

- parničnih predmeta 408,
- izvršnih predmeta 125,
- upravnih predmeta 56,

- predmeta vansudske nagodbe	13,
- pravnih mišljenja	1438,
- predmeta sa elementom inostranosti	3,
- ostalih raznih predmeta	64,
- adhezioni predmeti	1,
- predmeta koji se vode pred Ustavnim sudom	39,
- predmeta uprave Pravobraniteljstva BiH	531.

Radi preglednosti i uvida u strukturu predmeta, tj. koliko je predmeta preneseno iz 2016. i ranijih godina, koliko predmeta je zaprimljeno u 2017. godini, odnosno koliki je ukupan broj predmeta koji je bio u radu u izvještajnoj 2017. godini, te koliko je predmeta riješeno, a koliko je predmeta ostalo neriješeno u izvještajnom periodu, pokazuje slijedeći tabelarni pregled :

VRSTA PREDMETA	PRIMLJENO U 2017.	UKUPNO U RADU U 2017.	KONAČNO RIJEŠENO U 2017.	OSTALO NERIJEŠENO
"P" PARNIČNI PREDMETI	408	1702	423	1279
"I" IZVRŠNI PREDMETI	125	1179	216	963
"U" UPRAVNI PREDMETI	56	175	46	129
"PN" VANSUDSKO PORAVNANJE	13	18	7	11
"M" MIŠLJENJA	1438	1438	1438	0
"EI" ELEMENAT INOSTRANOSTI	3	14	3	11
"R"- OSTALI	64	101	59	42
"A" ADHEZIJA	1	17	2	15
"USD" PREDMETI PRED USTAVNIM SUDOM	39	123	78	45
"PBIH" PREDMETI UPRAVE	531	584	463	121
UKUPNO	2678	5351	2735	2616

Znači, od ukupnog broja predmeta u radu u izvještajnom periodu (5351) riješeno je 2735 predmeta (51,11%), a ostalo je neriješeno, odnosno preneseno u tekuću 2018. godinu - 2616 predmeta (48,88%).

Kao što se vidi iz tabelarnog pregleda, ostalo je neriješenih:

- najviše parničnih predmeta.....(1279),
- zatim izvršnih predmeta.....(963),
- upravnih predmeta.....(129),

U komentaru na navedeno, ukazujemo da Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine, ne može uticati na dinamiku rješavanja ovih predmeta jer se postupci rješavaju pred nadležnim sudovima, odnosno veliki je broj predmeta, koji se rješavaju na drugom stupnju po žalbi i nisu konačni, što utiče na procentualne pokazatelje.

Pravobraniteljstvo BiH je u svim predmetima poduzelo sve pravne radnje propisane procesnim zakonima, podrazumjevajući, između ostaloga, i urgencije, odnosno upite upućivane nadležnim sudovima radi stanja spisa predmeta, odnosno toka rješavanja.

Također, kao što je vidljivo iz tabelarnog pregleda, kada rješavanje predmeta isključivo zavisi od Pravobraniteljstva BiH, kao što su predmeti po kojima se daje pravno mišljenje („M“), davanje pravnih savjeta i sl. Pravobraniteljstvo BiH je postiglo maksimalnu ažurnost u rješavanju tih predmeta u predviđenom roku (100 %).

Parnični predmeti („P“)

U 2017. godini broj novozaprimljenih parničnih predmeta je 408, od toga u 97 predmeta Bosna i Hercegovina se pojavljuje kao tužilačka strana, a u 311 parnični predmet pojavljuje se kao tužena strana. Vrijednost novozaprimljenih parničnih predmeta iznosi 37.289.743,40 KM.

Što se tiče pravnog osnova zaprimljenih predmeta, u izvještajnoj 2017. godini (408) struktura izgleda ovako:

- 78 predmeta odnosi se na naknadu štete,
- 194 predmeta odnose se na sporove iz radno-pravnih odnosa,
- po osnovu duga 96 predmeta,
- ostalih predmeta 40 (priznanje vlasništava dosjelošću, utvrđenje i uknjižba, stečaj, utvrđenje, neosnovano bogaćenje, predaja u posjed, sticanje bez osnova i dr.)

Kada je riječ o vrijednostima spora parničnih predmeta treba istaći:

- da vrijednost 1702 parničnih predmeta koji su bili u radu iznosi 453.356.099,88 KM
Od toga vrijednost spora zaprimljenih parničnih predmeta je, kako smo naveli, iznosila 37.289.743,40 KM .
- riješena su ukupno 423 parnična predmeta sa vrijednošću istih od 109.427.843,72 KM, od toga:

1. 227 parničnih predmeta je riješeno u korist institucije koju zastupamo kao zakonski zastupnik. Vrijednost predmeta iznosi 90.598.801,57 KM,
2. 63 parnična predmeta, s vrijednošću istih od 11.248.778,34 KM, riješeno je na drugi način (povlačenje tužbe od strane tužitelja i sl.).
Iz navedenog proizilazi da je ukupno 290 predmeta riješeno u korist institucija Bosne i Hercegovine, čime su spriječene štetne posljedice po Proračun Bosne i Hercegovine u iznosu od 101.847.579,91 KM;
3. 133 parničnih predmeta nisu riješena u korist stranke koju zastupa Pravobraniteljstvo BiH, odnosno institucije BiH koju zastupamo, s vrijednošću predmeta u iznosu od 7.580.263,81 KM;

Komparativnim pregledom u odnosu na izvještajnu 2016. godinu može se utvrditi da je tokom 2017. godine riješeno ukupno 227 parničnih predmeta u korist Bosne i Hercegovine i njenih institucija, ukupne vrijednosti 90.598.801,57 KM, dok je tokom 2016. godine ukupno 655 parničnih predmeta riješeno u korist institucije koju zastupamo kao zakonski zastupnik. Vrijednost predmeta iznosila je 109.959.943,57 KM. Kao što se može uočiti nominalna vrijednost riješenih predmeta u korist Bosne i Hercegovine u toku 2017. godine manja je za oko 19.000.000,00 KM. Takođe, valja primjetiti da je došlo do smanjenja broja predmeta riješenih u korist Bosne i Hercegovine za ukupno 428 predmeta (sa 655 2016. godine na 227 2017. godine). Međutim, ono što posebno naglašavamo jeste da vrijednost 227 parničnih predmeta riješenih u korist Bosne i Hercegovine i njenih institucija iznosi ukupno 90.598.801,57 KM, dok je vrijednost riješenih predmeta u korist Bosne i Hercegovine i njenih insitucija tokom 2016. godine iznosila ukupno 109.959.943,57 KM. Iako je tokom 2017 godine riješeno u korist Bosne i Hercegovine i njenih institucija 227 predmeta manje nego tokom 2016. godine, iz naprijed navedenih podataka može se lako zaključiti da je prosječna pojedinačna novčana vrijednost riješenih predmeta daleko veća 2017. godine nego tokom 2016. godine (vrijednost 655 riješenih parničnih predmeta tokom 2016. godine iznosila je 109.959.943,57 KM, dok je vrijednost 227 parničnih predmeta riješenih u korist Bosne i Hercegovine tokom 2017. godine iznosila 90.598.801,57 KM, znači na razliku 428 predmeta, vrijednost riješenih predmeta je manja samo za oko 19.000.000,00 KM) Navedeno pokazuje da je došlo do smanjivanja nominalnog broja riješenih predmeta, tojest kvantitavnog smanjenja, ali istovremeno pokazuje da se u kvalitativnom smislu pojedinačno radi o predmetima više vrijednosti.

U pogledu predmeta koji nisu riješeni u korist Bosne i Hercegovine i njenih insitucija koje je zastupalo ovo Pravobraniteljstvo tokom 2017. godine (133 parnična predmeta), ukupna vrijednost takvih predmeta iznosi 7.580.263,81 KM. U odnosu na 2016. godinu kada je izgubljeno 111 parničnih predmeta, vrijednosti 19.557.175,35 KM, i pored neznatnog povećanja broja parničnih predmeta koji su riješeni negativno po Bosnu i Hercegovinu i njene insitucije (22 predmeta više), vrijednost izgubljenih predmeta smanjena je za iznos od 11.976.911,54 KM.

Takođe, na ovom mjestu treba naglasiti da se veliki broj predmeta (ukupno 33 predmeta vrijednosti 2.034.275,21 KM) koji nisu riješeni u korist Bosne i Hercegovine i njenih institucija odnosi u stvari na predmete po tužbama sudaca i tužitelja Suda Bosne i Hercegovine i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine, kao i stručnog osoblja ovih insitucija i Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine, na ime tužbi po osnovu potraživanja naknade toplog obroka, prijevoza, regresa i odvojenog života. Kako se radi o sporovima čija je osnovanost nesporna

obzirom na zauzeti stav Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u odlukama: U-7/12 od 30. siječnja 2013. godine i U-29/13 od 28. ožujka 2014. godine, Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine više puta je ukazivalo potrebu zakonskog regulisanja ovog pitanja, čime bi se izbjegli budući sporovi iz ovog osnova i posljedično značajna imovinska šteta po proračun institucija Bosne i Hercegovine. Ovim pitanjem više ćemo se baviti u završnom dijelu izvještaja pod naslovom „Prijedlozi, sugestije“.

Izvršni predmeti („I“)

U izvještajnom periodu u radu je bilo ukupno 1179 izvršnih predmeta. U 2017. godini zaprimljeno je 125 izvršnih predmeta. U proteklom periodu riješeno je ukupno 216 predmeta (15,93%).

Kada je riječ o vrijednostima izvršnih predmeta treba istaći:

-da je vrijednost svih 1179 izvršnih predmeta iznosila ukupno 12.774.181,65 KM

-riješeno je 216 izvršnih predmeta sa vrijednošću istih od 465.663,23 KM od toga:

205 za naplatu: tj. izvršenja u korist Proračuna BiH, s vrijednošću predmeta u iznosu od 422.669,32 KM

11 za isplatu: tj. 11 predmeta u kojima je određeno izvršenje protiv Bosne i Hercegovine i njenih institucija, s vrijednošću predmeta u iznosu od 42.993,91 KM.

Upoređujući izvještajni period sa 2016. godinom vidljivo je da je tokom 2017. godine okončano ukupno 23 izvršna predmeta za naplatu u korist proračuna institucija Bosne i Hercegovine više nego tokom 2016. godine (205 provedenih izvršnih predmeta u korist Bosne i Hercegovine i njenih institucija tokom 2017. godine u odnosu na 182 takva predmeta tokom 2016. godine). Ukupna vrijednost provedenih predmeta za naplatu u korist proračuna institucija Bosne i Hercegovine tokom 2017. godine iznosila je ukupno 422.669,32 KM, a što je povećanje u odnosu na 2016. godinu, kada je ta vrijednost iznosila 411.409,66.

Tokom 2017. godine okončano je i 11 predmeta u kojima je određeno izvršenje protiv Bosne i Hercegovine i njenih institucija, s vrijednošću predmeta u iznosu od 42.993,91 KM. Upoređujući ovaj podatak sa podacima iz 2016. godine, jasno je da se radi o smanjenju kako ukupnog broja predmeta ove vrste (11 predmeta tokom 2017. godine u odnosu na 18 predmeta 2016. godine), tako i smanjenu ukupne vrijednosti predmeta gdje se bilježi drastičan pad vrijednosti predmeta (42.993,91 KM 2017. godine u odnosu na 181.602,26 KM 2016. godine, a što je manje za 138.608,26 KM).

Jedan od ključnih razloga za ovakve rezultate u pogledu smanjenja broja izvršnih predmeta vođenih protiv Bosne i Hercegovine i njenih institucija leži prije svega u unapređenim procedurama Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine po pitanju davanja naloga Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine za dobrovoljno plaćanje po pravomoćnim presudama u paricionom roku, i generalno unapređenoj suradnji sa Ministarstvom financija i trezora Bosne i Hercegovine po ovom pitanju, a što je konstatovano i u Izvještaju revizije učinka .....

Upravni predmeti („U“)

U toku izvještajnog perioda Pravobraniteljstvo BiH imalo je u radu ukupno 175 upravna predmeta, od kojih je iz ranijih godina preneseno 119 predmeta, dok je u izvještajnoj 2017. godini zaprimljeno još 56 takvih predmeta. Od ukupnog broja predmeta u radu u izvještajnom periodu riješeno je 46 upravnih predmeta, dok je ostalo neriješeno 129 predmeta.

Iz navedenih podataka može se zaključiti da zbog bržeg priliva predmeta u odnosu na dinamiku rješavanja predmeta dolazi do ukupnog porasta ove vrste predmeta na godišnjem nivou. Sama dinamika rješavanja ove vrste predmeta ne zavisi od Pravobraniteljstva BiH, već od nadležnih organa uprave i sudova koji postupaju u upravnim sporovima.

U okviru upravnih predmeta koji se vode u ovom Pravobraniteljstvu, treba napomenuti da su, predmetnim upisnikom obuhvaćeni su i predmeti iz upravnih sporova. U pogledu ovih predmeta valja istaći da u upravnim sporovima, u kojima se kao tužitelj ili tuženik pojavljuje institucija BiH, Pravobraniteljstvo BiH ne zastupa iste ex lege, nego po posebnim ovlaštenjima (punomoćju) institucija Bosne i Hercegovine koje učestvuju u sporu (ex mandato).

Obzirom na naprijed istaknuti porast predmeta upravnog spora, Pravobraniteljstvo BiH sugerira nadležnim institucijama da u cilju izbjegavanja ovakvih sporova u budućnosti, prilikom donošenja upravnih akata u konkretnim upravnim stvarima posvete dodatnu pažnju adekvatnoj primjeni zakona i drugih podzakonskih akata.

Predmeti vansudske nagodbe „PN“

U toku izvještajne 2017 godine u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine u radu je bilo ukupno 18 predmeta vansudske nagodbe, od čega ih je u 2017. godine zaprimljeno ukupno 13. U izvještajnom periodu riješeno je ukupno 7 ovakvih predmeta, dok je zaključno sa 31.12.2017. godine ostalo neriješenih 11 predmeta ove vrste.

Kada su u pitanju predmeti vansudske nagodbe treba naglasiti da je suština vansudske nagodbe da se mirnim putem, bez pokretanja redovnog sudskog postupka, pokuša riješiti nastali spor, kako bi se izbjegli troškovi postupka i uštedilo na vremenu.

Ako se uzmu u obzir parametri ukupnog broja ovih predmeta koji su bili u radu u toku izvještajnog perioda, apsolutno se može konstatovati da je ovaj vid rješavanja spora i dalje zanemarljiv, a na šta je ukazivano i u izvještajima ranijih godina. Mišljenja smo da je mirno rješavanje spora neiskorištena mogućnost, pogotovo imajući u vidu da je u Pravobraniteljstvu BiH trenutno u radu određeni broj parničnih predmeta čiji je pravni osnov zahtjeva neosnovano lišenje slobode iz Zakona o krivičnom postupku, a koji predmeti su eklatantan primjer sporova koji bi se uspješno mogli rješavati putem nagodbe. U konkretnom se radi o sporovima sa neupitnim pravnim osnovom zahtjeva, gdje se kao jedino sporno pitanje nameće visina tužbenog zahtjeva. Zbog toga, po mišljenju Pravobraniteljstva BiH, trebalo bi iznaći adekvatne mehanizme da se što veći broj ovih sporova pokuša riješiti mirnim putem.

Davanje pravnih mišljenja ("M")

Davanje pravnih mišljenja je veoma složen i kompleksan pravni posao, koji mogu obavljati pravnici sa dugogodišnjim iskustvom koji su vrsni poznavaoi zakonskih propisa. Pravilnim stavom kod davanja mišljenja mogu se spriječiti zloupotrebe i prouzrokovanje štete po imovinu, kao i spriječiti kršenje imovinskih propisa.

U izvještajnom periodu Pravobraniteljstvo BiH imalo je u radu ukupno 1438 mišljenja, i svi zahtjevi su riješeni tokom izvještajnog perioda (100%).

Predmeti sa elementom inostranosti "EI"

U izvještajnom periodu Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine je u radu imalo ukupno 14 predmeta sa elementom inostranosti. Radi se o predmetima koji se odnose na povrat imovine, naknade štete i sl. Takođe, u okviru ovih predmeta u Pravobraniteljstvu BiH su u radu i četiri međunarodne arbitraže, u kojima ovo Pravobraniteljstvo zastupa Bosnu i Hercegovinu i njene institucije.

Ukupno su riješena 3 predmeta ove vrste, od čega i arbitražni postupak u predmetu po tužbi „STRABAG AG“ Beč Austrija protiv Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, čija je vrijednost spora 642.263,60 Eura tj. 1.256.158,42 KM, koji je vođen pred Stalnim Arbitražnim sudom u Hagu.

Konačnom odlukom arbitra pojedinca u predmetnom arbitražnom postupku obavezano je Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine da „STRABAG AG“ Beč, Austrija, isplati na ime glavnog duga iznos od €910.846,68 uz dnevnu kamatu od €193,52 do dana isplate, te na ime troškova postupka iznos od €361.685,61.

Osim naprijed navedenog u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine u radu su još 3 arbitražna predmeta.

Prvi arbitražni predmet koji se vodi po tužbi „Elektrogospodarstva Slovenije“ protiv Bosne i Hercegovine pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova u Vašingtonu. Vrijednost ovog spora iznosi 1.359.645.000,00 KM. Predmetni postupak je u fazi glavne rasprave.

Drugi arbitražni postupak pokrenut je postupak u predmetu tužilaca Vijadukt Portorož i dr. protiv Bosne i Hercegovine, vrijednost spora cca 100.000.000,00 KM. Postupak se takođe vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova u Vašingtonu. Predmetni postupak je u fazi formiranja arbitražnog tribunala.

Treći arbitražni postupak je postupak po tužbi Neete Gupta, državljanka Indije, Naveen Aggarwal, državljanin Indije i Usha Industries, korporacija organizovana u Indiji (u daljem tekstu Tužioc) protiv Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, visina spora 40.000.000,00 USD. predmetni postupak se vodi pred ad hoc arbitražom po pravilima Komisije ujedinjenih naroda za

međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL) i nalazi se u fazi formulisanja pravila procedure i utvrđivanja rokova za vođenje postupka.

Pitanje državne imovine

Kada se radi o državnoj imovini treba istaći da se radi o državnoj imovini u Bosni i Hercegovini i imovini van teritorije Bosne i Hercegovine.

Kada su u pitanju zakonski propisi koji regulišu ovu materiju stanje je ostalo isto kao i ranijih godina, odnosno nije donešen propis koji bi definitivno uredio ovo pitanje. Ova činjenica u velikoj mjeri sprečava Pravobraniteljstvo BiH da ostvaruje svoje zadatke iz oblasti zaštite državne svojine, zbog čega ukazujemo na potrebu da se predmetno pitanje što hitnije zakonski uredi.

Kao što smo napomenuli u okviru analize upravnih predmeta, Pravobraniteljstvo BiH po zahtjevu i u suradnji sa Ministarstvom obrane BiH pokrenulo postupak uknjižbe vojne imovine u korist Bosne i Hercegovine. Radi se o tzv. perspektivnoj vojnoj imovini, određenoj odlukama Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, kojima su utvrđene 63 lokacije, koje su potrebne sistemu obrane BiH.

Postupci su u toku. Detaljnije o ovom pitanju u dijelu izvještaja „Prijedlozi, sugestije“.

Adhezioni predmeti „A“

Ovi predmeti odnose se na imovinsko-pravne zahtjeve za naknadu štete pričinjene Proračunu institucija Bosne i Hercegovine pri izvršenju krivičnog djela, odnosno prekršaja. U toku 2017. godine u radu je bilo ukupno 17 predmeta, od čega su riješena 2 predmeta, a ostalo je neriješeno 15 predmeta.

Predmeti pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine „USD“

Predmeti sa oznakom „Usd“ su predmeti koji su u postupku rješavanja pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine. Radi se o predmetima podnošenja apelacije Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine protiv pravomoćnih odluka donesenih od strane nadležnih sudova.

Kada su u pitanju ovi predmeti u izvještajnom periodu u radu ih je bilo 123, od čega je 84 preneseno iz prethodnih godina. U izvještajnoj 2017. godini u Pravobraniteljstvu BiH otvoreno je novih 39 predmeta ove vrste. U izvještajnom periodu okončano je 78 predmeta, a ostalo je neriješeno 45 predmeta.

Treba reći da su apelacije podnosile kako suprotne stranke nezadovoljne odlukama u korist Bosne i Hercegovine i njenih institucija, tako i Pravobraniteljstvo BiH, protiv odluka koje su bile nepovoljne po Bosnu i Hercegovinu.

Takođe, valjalo bi naglasiti i to da konačne odluke u ovim postupcima donosi Ustavni sud BiH, te da Pravobraniteljstvo BiH nema bilo mogućnost uticaja na dinamiku rješavanja ovih postupaka.

IV - SURADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA

U skladu sa Zakonom o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, osnovna uloga ovog Pravobranilaštva sastoji se u vršenju poslova zakonskog zastupanja i pravnog savjetovanja Bosne i Hercegovine i njenih institucija.

Da bi Pravobraniteljstvo BiH došlo u poziciju da ispuni svoju zakonsku funkciju, nužna je dobra saradnja sa svim institucijama koje ovo Pravobraniteljstvo zastupa, koja se zasniva na razumjevanju, povjerenju i fer odnosima. U toku izvještajnog perioda može se sa punim zadovoljstvom konstatirati da je Pravobraniteljstvo BiH sa zastupanim institucijama ostvarilo adekvatnu suradnju, a koja je omogućila da se imovinski interesi Bosne i Hercegovine i njenih institucija zaštite na najbolji mogući način u datim okolnostima. U želji da se suradnja dodatno poboljša i produbi, Pravobraniteljstvo BiH je bilo inicijator sastanaka, ili se odazivalo na sastanke koji su organizovani sa institucijama Bosne i Hercegovine, čiji predmeti su bili predmet rada Pravobraniteljstva BiH, bilo tokom zastupanja pred sudovima, bilo tokom davanja mišljenja na ugovore imovinsko-pravne prirode.

Potrebno je reći i to da je pored ostvarene suradnje sa institucijama koje zastupamo, Pravobraniteljstvo BiH u proteklom periodu ostvarilo uspješnu saradnju sa NATO-om, OHR-om i drugim međunarodnim organizacijama, koje su prepoznale ulogu i značaj ove institucije u zaštiti imovinskih interesa BiH. Takođe, tokom izvještajnog perioda Pravobraniteljstvo je nastojalo da produbi suradnju i sa Pravobraniteljstvima iz regiona, vođeno idejom razmjene iskustava u cilju poboljšanja sopstvenih učinaka na poslu zaštite imovine i imovinskih interesa BiH.

V -KADROVSKA PITANJA I MATERIJALNA PITANJA

Pravobraniteljstvo BiH radi na osnovu Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 8/02,10/02, 44/04,102/09 i 47/14), kao i odgovarajućih podzakonskih akata.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine (broj. PBiH-204/04 od 08.03.2005. godine i broj: PBiH -287/08 od 19. 02. 2009. godine), utvrđene su dvije osnovne organizacione jedinice:

- Osnovna Organizaciona jedinica nosioca pravobraniteljske funkcije, i
- Osnovna Organizaciona jedinica administracije Pravobraniteljstva BiH.

Analizom primjene postojećeg Pravilnika o unutarnjoj organizaciji koji su uvjetovani obimnošću poslova, pokrenuli smo postupak izmjena i dopuna Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine.

Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine tokom 2017. godine povuklo je iz procedure Prijedlog pravilnika o unutarnjoj organizaciji Pravobraniteljstva BiH koji je bio upućen u procedure tokom 2016. godine. Razlog ovakvog postupanja leži u orijentaciji Pravobraniteljstva BiH na promjnu Zakona o Pravobraniteljstvu BiH, kao prethodnom koraku najavljanom od strane Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, čemu će, zatim, slijediti utvrđivanje novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Pravobraniteljstva prilagođenog i usklađenog sa najavljenim zakonskim rješenjima. Donošenje novog pravilnika u unutarnjoj organizaciji Pravobraniteljstva BiH koji bi u potpunosti bio prilagođen potrebama ovog Pravobraniteljstva i okolnostima u kojima ono djeluje ostaje jedan od prioriteta Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u narednom periodu.

U skladu sa odredbama Zakona o Proračunu Institucija Bosne i Hercegovina i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za Proračun Pravobraniteljstva BiH za 2017. godinu, odobreno je ukupno 1.596.000,00 KM. U okviru ukupno odobrenog Proračuna za 2017.godinu: za tekuće izdatke odobreno je 1.062.000,00 KM, za kapitalne izdatke odobreno je 14.000,00 KM i potrebe arbitraža odobreno ukupno je 520.0000,00 KM.

Na osnovu člana 16. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), u vezi sa članom 20. Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 94/16), dostavili smo dva prijedloga zahtjeva za prestrukturiranja rashoda u Proračunu Pravobraniteljstva BiH.

U periodu od 01.01. do 31.12.2017. godine Pravobraniteljstvo BiH je utrošilo ukupno 1.022.228,28 KM, što procentualno iznosi 64% .

Od toga:

- za tekuće izdatke su utrošena sredstva u iznosu od 1.004.931,57 KM, od odobrenih 1.578.600,00 KM što procentualno iznosi 64%, a
- za kapitalne izdatke su utrošena sredstva u iznosu od 17.296,71 KM od odobrenih 17.400,00 KM , što procentualno iznosi 99%.

U skladu sa nadležnosti utvrđenim Zakonom o Pravobraniteljstvu BiH, pored dužnosti da zastupa BiH i njene institucije pred sudovima i drugim nadležnim organima, nadležno je i za zastupanje Bosne i Hercegovine i njenih insitucija pred međunarodnim arbitražama.

Ministarstvo financija i trezora BiH odobrilo je 520.000,00 KM radi pristupanja predstavnika Pravobraniteljstva BiH na ročišta u pokrenutim arbitražnim postupcima, od čega 20.000,00 KM planirano za troškove prevođenja, 480.000,00 KM za angažiranje odvjetničkih kuća i pravnih eksperata u postupcima arbitaraža i 20.000,00 KM za potrebe službenih putovanja.U izvještajnom periodu od odobrenih 520.000,00 KM za potrebe arbitraža utrošeno je ukupno 12.792,09 KM. Prema dogovoru sa službenicima Odjela za Proračun Ministarstva financija i trezora BiH neutrošena sredstva u iznosu od 507.207,91 KM nismo koristili u druge svrhe i vratiti ćemo ih Ministarstvu financija i trezora BiH.

VI - PRIJEDLOZI, SUGESTIJE

Na osnovu naprijed iznesenih podataka o radu Pravobraniteljstva BiH tokom 2017. godine i sagledavanja stanja u Pravobraniteljstvu BiH opći je zaključak da je Pravobraniteljstvo BiH radilo u

granicama objektivnih mogućnosti uz maksimalno korištenje raspoloživih kapaciteta u cilju maksimalne zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine kao ključnog cilja i zadatka formuliranog u Zakonu o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine.

Naravno, u toku izvještajnog perioda iskristalizirala su se i određena sporana pitanja i oblasti rada, čije je rješavanje ključna pretpostavka daljnjeg unapređenja rada ovog Pravobraniteljstva. Kako se u stvari radi o pitanjima koja ne zavise isključivo od rada i mogućnosti ovog Pravobraniteljstva, već su često izvan neposrednog domašaja naše institucije, ovim putem ukazujemo na ista, u nadi da će nadležni organi naći razumjevanja za poziciju ovog Pravobraniteljstva i pružiti neophodnu podršku u rješavanju spornih pitanja, a od čega u konačnici zavisi unapređenje rada Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine na polju zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine.

- Usvajanje Izmjena i dopuna Zakona o Pravobraniteljstvu BiH

Zakonom o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 8/02, 10/02, 44/04, 109/09 i 47/14) uređena je organizacija i nadležnost Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine. Posljednje izmjene Zakona o pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine bile su 2014. godine.

Zakonom o dopunama Zakona o parničnom postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 94/16) propisana je mogućnost provođenja postupka mirnog rješavanja spora pred Pravobraniteljstvom Bosne i Hercegovine, kao postupka koji bi prethodio podnošenju tužbe protiv Bosne i Hercegovine i njenih institucija. Time je ovom Pravobraniteljstvu utvrđena dodatna nadležnost posebnim propisom. Međutim, odredbom člana 369a. predmetnog Zakona propisano je na da će se odredbe ovog Zakona kojima je uređeno pitanje mirnog rješavanja spora početi primjenjivati nakon donošenja posebnog Pravilnika o kriterijima i postupku, kojim će se urediti pravila za mirno rješavanje sporova i zaključivanje nagodbe prije podnošenja tužbe sudu. Predmetni Pravilnik još uvijek nije donesen, pa se odredbe o mirnom rješavanju spora ne primjenjuju.

Kao što smo ranije istakli, navedenim odredbama Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine je utvrđena nova nadležnost, koju će ovo Pravobraniteljstvo početi da vrši nakon donošenja naprijed navedenog Pravilnika. Međutim, davanja dodatne nadležnost nisu pratile izmjene i dopune Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine.

Takođe, u proteklom periodu Pravobraniteljstvo BiH imalo je priliv dodatnih predmeta međunarodnih arbitraža, najsloženijih pravnih sporova u kojima ovo Pravobraniteljstvo postupa kao zakonski zastupnik Bosne i Hercegovine i njenih institucija. O ovim predmetima detaljnije će biti govora u dijelu Izvještaja „Arbitražni postupci“, međutim ovde se isti daju kao ilustrativni primjer novih okolnosti u kojima djeluje Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine.

Nove nadležnosti, kao i usloznjavanje pravnih sporova kojima se bavi ovo Pravobraniteljstvo, definitivno zahtjevaju zakonodavne korekcije u pogledu organizacije Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine, kojim bi se, mišljenja smo, stvorile kvalitetnije pretpostavke za daljni rad i unapređenje zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine i njenih institucija, kao

ključnog cilja u radu ovog Pravobraniteljstva. Ako tome i dodamo pokušaje da se ovom Pravobraniteljstvu da i dodatna nadležnost za provođenje prinudnog izvršenja krivičnih presuda u pogledu oduzimanja imovinske koristi stečene krivičnim djelom i troškova krivičnog postupka, tada postaje jasno da postojeća organizacija, način rada i kapaciteti Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine determinirani važećim zakonodavnim okvirom, neće moći odgovoriti novim obavezama koje se nameću ovom Pravobraniteljstvu, bilo da je riječ o prilivu kvalitativno novih vrsta predmeta kao što su međunarodne arbitraže, bilo da govorimo o davanju dodatnih nadležnosti.

Na ovu problematiku Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine ukazivalo je u Izveštaju o radu za 2016. godinu.

Treba reći i to da je Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine pokrenulo inicijativu za sačinjavanje Izmjena i dopuna Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, uz pokazanu spremnost da sasluša sugestije Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine. Pravobraniteljstvo pozdravlja napore Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine. Očekujemo i nadamo se da će i Vijeće ministara Bosne i Hercegovine pokazati razumjevanje za ovo pitanje i ubrzati usvajanje Izmjena i dopuna Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine. Naravno, potrebno usvajanje izmjena Zakona o Pravobraniteljstvu BiH treba da prati i usvajanje novog pravilnika o unutarnjoj organizaciji Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine, kojim bi ova pitanja bila detaljnije razrađena.

- Predmeti sudaca i tužitelja Suda i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine

Kao što je vidljivo iz izvještaja tokom 2017. godine izgubljena su 33 predmeta iz osnova naknade naknada štete na ime toplog obroka, prijevoza, regresa i odvojenog života vrijednosti 2.034.275,21 KM u kojima su tužitelji bili suci i tužitelji Suda i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine, kao i stručno osoblje ovih institucija i Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine. Navedena lica temelje tužbe i tužbene zahtjeve na odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: U-7/12 od 30. siječnja 2013. godine i broj U-29/13 od 28. ožujka 2014. godine, kojima je utvrđena diskriminacija navedenih kategorija lica po osnovu predmetnih naknada. Praksa sudova je da se tužbeni zahtjevi navedenih usvajaju i Bosna i Hercegovina obavezuje na isplatu iznosa po tom osnovu, tako da Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine apsolutno nema mogućnost da ospori tužbene zahtjeve iz ovog osnova u parničnom postupku. Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine više puta je upozoravalo nadležne institucije, prije svega Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine o potrebi donošenja novog Zakona o plaćama i naknadama zaposlenih u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine, kako bi ovo pitanje bilo sistemski riješeno, a što je uostalom i obaveza utvrđena navedenim odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine. Nažalost tokom 2017. godine zakon nije izmjenjen i ovaj problem je ostao neriješen. Nerješavanjem ovog pitanja uvijek ostaje otvoren problem podnošenja novih tužbi navedenih lica iz predmetnog osnova, a koje će neminovno biti usvojene i time dodatno opterećen proračun institucija Bosne i Hercegovine po ovom osnovu.

Zbog svega navedenog još jedno pozivamo na hitno rješavanje ovog pitanja, na način donošenja izmjena da Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH (Službeni glasnik BiH broj 90/05 i 32/07).

- Arbitražni postupci

Tokom 2017. godine u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine u radu su bila 4 arbitražna postupka protiv Bosne i Hercegovine i njenih institucija.

Arbitražni postupak vođen pred pred Stalnim Arbitražnim sudom u Hagu po tužbi „STRABAG AG“ Beč Austrija, čija je vrijednost spora 642.263,60 Eur tj. 1.256.158,42 KM, okonačan je Konačnom odlukom Arbitra pojedinca od 24.07.2017. godine, kojom je Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine obavezano da STRABG AG na ime glavnog duga iznos od €910.846,68 uz dnevnu kamatu od €193,52 do dana isplate, te na ime troškova postupka iznos od €361.685,61. Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine ranije je ukazivalo na izvjesnu mogućnost gubitka ovog spora, što se nažalost i desilo.

Postupak koji se vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicijskih sporova (ICSID) protiv Bosne i Hercegovine po tužbi „Elektrogospodarstva Slovenije“ pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova, visina spora 1.359.645.000,00 KM, nalazi se u fazi rasprave o osnovanosti spora. Radi se o vrlo značajnom arbitražnom postupku, kako sa stanovišta izuzetno visoke vrijednosti spora, tako i sa stanovišta pravne prakse koju će arbitražni tribunal zauzeti u pogledu pitanja koja su istaknuta u dosadašnjem toku postupka. Na ovom mjestu treba reći da je u proteklom periodu znatno unapređena saradnja svih zainteresovanih organa institucija u vođenju ovog postupka, a što je od izuzetnog značaja za zaštitu imovinskih interesa Bosne i Hercegovine u postupku.

Treći arbitražni postupak je arbitražni postupak koji se vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova u Vašingtonu u pravnoj stvari tužilaca „Vijadukt Portorož“ i dr protiv Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, visina spora 100.000.000,00 KM. Predmetni postupak je u fazi formiranja arbitražnog tribunala. Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine pozdravlja zaključivanje Sporazuma o međusobnim pravima i obavezama u vođenju arbitražnog postupka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Srpske (objavljen u Službenom glasniku BiH broj 54/17), a što je bila sugestija ovog Pravobraniteljstva. Zaključivanje predmetnog sporazuma utvrđene su obaveze u vođenju postupka, kao i u snošenju svih troškova vezano za arbitražu, a što je od izuzetnog značaja za imovinsku poziciju Bosne i Hercegovine.

Konačno 2017. godine protiv Bosne i Hercegovine pokrenut je pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicijskih sporova i arbitražni postupak po tužbi tužitelja Neete Gupta, Naveen Aggarwal i Usha Industries protiv Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, visina spora 40.000.000,00 USD. Postupak se nalazi u fazi usaglašavanja pravila procedure. Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine sugerira Vijeću ministara Bosne i Hercegovine da i u ovom arbitražnom postupku po ugledu na arbitražni postupak tužilaca „Vijadukt Portorož“ i dr protiv Bosne i Hercegovine, pristupi zaključenju Sporazuma o o međusobnim pravima i obavezama u vođenju

arbitražnog postupka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Srpske, kojim bi jasno bila uređena prava i obaveze u vođenju postupka, kao i snošenje svih troškova arbitraže. Ovo iz razloga što institucije BiH nisu doprinjele nastanku spora, već je isti posljedica isključivog djelovanja nadležnih institucija Republike Srpske. Obzirom na to, kao i na izraženu sporemnost nadležnih organa Republike Srpske da uzmu učešće u postupku, to je, po mišljenju ovog Pravobraniteljstva, zaključivanje predmetnog sporazuma i u ovom slučaju najbolje rješenje.

U pogledu arbitražnih postupaka treba istaći da je Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine anagažiralo sve raspoložive kapacitete u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine u predmetnim slučajevima. U vođenju postupaka Pravobraniteljstvo BiH ostvaruje blisku suradnju sa specijaliziranim odvjetničkim kancelarijama koje zastupaju ili pomažu u zastupanju Bosne i Hercegovine, i glavni je koordinator svih aktivnosti. Postupci ove vrste ne mogu se voditi bez specijaliziranih odvjetničkih kancelarija. Međutim, mišljenja smo da je u narednom periodu od izuzetne važnosti raditi na pitanju povećanja kapaciteta Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine za vođenje sporova ove vrste. Tu prije svega mislimo na specijalizaciju zaposlenih ovog Pravobraniteljstva za rad na predmetima ove vrste, čime bi se u dugoročnom periodu mogli profilirati stručni kadrovi koji bi u punom kapacitetu mogli raditi na ovim predmetima. Trenutna kadrovska i organizaciona situacija u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine ne ostavlja mogućnost za veće aktivnosti u ovom pravcu. Zbog toga je neophodno kadrovsko i materijalno jačanje ovom institucije ukoliko se želi u narednom periodu izgraditi i profilirati imidž referentne institucije na zaštiti imovinskih interesa Bosne i Hercegovine na međunarodnom planu.

- Državna imovina

U cilju rješavanja statusa državne imovine i njenog stavljanja u funkciju u interesu Bosne i Hercegovine i njenih građana, neophodno je da Vijeće ministara i Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine u suradnji sa nadležnim institucijama predlože i u zakonodavnoj proceduri usvoje propise koji će urediti status državne imovine.

Ovo posebno naglašavamo jer veći broj institucija Bosne i Hercegovine unajmljuje poslovne prostore za obavljanje svojih nadležnosti, a za šta se izdvajaju velika sredstva, a postoji imovina koja nije u funkciji i propada, a mogla bi se korisno upotrijebiti za sve nivoe vlasti u Bosni i Hercegovini.

Time bi se omogućilo da institucije mogu bolje i učinkovitije organizirati, a ne da su razbacane na puno lokacija. Na taj način bi došlo do uštede u troškovima.

Takođe je neophodno ponovo pokrenuti postupak ili inicirati postupak pripreme i zaključenja bilateralnih sporazuma o implementaciji Sporazuma o pitanjima sukcesije iz razloga, što sudovi u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji, kao i Bosni i Hercegovini imaju zauzet stav da se ne može direktno primjenjivati prije navedeni Sporazum prilikom donošenja sudskih odluka. Na ovaj način ili iz ovog razloga propada imovina Bosne i Hercegovine velike vrijednosti u drugim državama.

Na ovo je ukazano i u izvještaju za 2016. godinu.

Na ovom mjestu ukazujemo i na pitanje trenutnog statusa knjiženja perspektivne vojne imovine. Naime, u toku 2017 godine, postupajući po zahtjevima Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine podnijelo je 7 (sedam) zahtjeva nadležnim organima radi uknjižbe nekretnina koje su perspektivana vojna imovina u vlasništvo Bosne i Hercegovine-Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine. Usvojena su 3(tri) zahtjeva i izvršena je tražena uknjižba. Zaključno sa 31.12.2017. godine podneseno je ukupno 46 (četrdesetšest) zahtjeva za uknjižbu, od čega su uknjižene ukupno 23 (dvadesettri) lokacije u korist Bosne i Hercegovine-Ministarstva obrane BiH.

U pogledu ovih pravnih stvari ističemo da Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine podnosi zahtjeve po traženju Ministarstva obrane BiH, na osnovu dokumentacije dostavljene od strane tog ministarstva. Takođe, po službenoj dužnosti Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine ulaže podneske i druga pravna sredstva. Treba naglasiti da je rješavanje zahtjeva u nadležnosti sudova i Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske, te da Pravobraniteljstvo ne može utjecati na iste u pogledu efikasnosti rješavanja postupaka, a niti zauzimanja pravnih stavova.

- **Mirno rješavanje sporova**

Tokom 2017. godine bilježi se izvjesni porast broja predmeta koji su riješeni u proceduri mirnog rješavanja spora. Ovo svakako nije dovoljno i ne odgovara potrebi što većeg minimiziranja troškova Bosne i Hercegovine u vođenju paričnih troškova.

Kao što je istaknuto u izvještajima iz ranijih godina, veliki problem predstavljaju predmeti iz osnova neosnovanog lišenja slobode budući da Ministarstvo pravde BiH i dalje odbija zahtjeve lica koja su bila neosnovano lišena slobode, upućujući ih na parnično rješavanje spora, iako je u većini takvih slučajeva pravni osnov zahtjeva potpuno neupitan i gubitak spora izvjestan.

Takođe, predmeti po tužbama sudaca i tužitelja na koje je ukazano mogli bi se, zbog utvrđene sudske prakse koju nije moguće promijeniti, rješavati putem sudskih i vansudskih nagodbi, a u kom pravcu se poduzimaju aktivnosti od strane ovog Pravobraniteljstva i Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, za koje se nadamo da će rezultirati korištenjem ovog načina rješavanja sporova u većem obimu.

Nadalje, kao što smo istakli u dijelu izvještaja „**Usvajanje Izmjena i dopuna Zakona o Pravobraniteljstvu BiH**“, stava smo da je potrebno izvršiti dodatna usklađivanja odredbi Zakona o dopunama Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 94/16), kojim je predviđeno uvođenje fakultativnog postupka mirenja prije podnošenja tužbe sudovima protiv Bosne i Hercegovine, sa Zakonom o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, kako bi ova odredba mogla da zaživi u praksi i eventualno postigne željene efekte.

Na osnovu iznesenog, predlažemo da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine i Vijeće ministara Bosne i Hercegovine razmotre i usvoje Izvještaj o radu Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, i pokrenu inicijative za rješavanje pojedinih pitanja u skladu sa prijedlozima i sugestijama Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine.

**PRAVOBRANITELJ
BOSNE I HERCEGOVINE**

IZVJEŠTAJ
01.01.2017.-31.12.2017.

TABELARNI PRIKAZ PREDMETA SA
STANJEM NA DAN 31.12.2017.

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017. - KOMPARATIVNA ANALIZA

VRSTA PREDMETA	PRIMLJENO U 2016.	PRIMLJENO U 2017.	KONAČNO RIJEŠENO U 2016.	KONAČNO RIJEŠENO U 2017.
"P"- PARNIČNI PREDMETI	411	408	858	423
"I"- IZVRŠNI PREDMETI	286	125	200	216
"U"- UPRAVNI PREDMETI	33	56	15	46
"PN"-VANSUDSKO PORAVNANJE	3	13	3	7
"M"- MIŠLJENJA	1428	1438	1428	1438
"EJ"- ELEMENAT INOSTRANOSTI	4	3	4	3
"R"- OSTALJ	54	64	47	59
"A"- ADHEZIJA	10	1	4	2
"USD"- PREDMETI PRED USTAVNIM SUDOM	19	39	15	78
PBIH	476	531	349	463

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.

VRSTA PREDMETA	PRIMLJENO U 2017.	UKUPNO U RADU U 2017.	KONAČNO RIJEŠENO U 2017.	OSTALO NERJEŠENO
"P" - PARNIČNI PREDMETI	408	1702	423	1279
"I" - IZVRŠNI PREDMETI	125	1179	216	963
"U" - UPRAVNI PREDMETI	56	175	46	129
"PN" - VANSUDSKO PORAVNANJE	13	18	7	11
"M" - MIŠLJENJA	1438	1438	1438	0
"EI" - ELEMENAT INOSTRANOSTI	3	14	3	11
"R" - OSTALI	64	101	59	42
"A" - ADHEZIJA	1	17	2	15
"USD" - PREDMETI PRED USTAVNIM SUDOM	39	123	78	45
PBIH	531	584	463	121
UKUPNO	2678	5351	2735	2616

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.

PRIMLJENO PREDMETA u 2017.	UKUPNO u RADU u 2017.		NAČIN RJEŠAVANJA u 2017.				UKUPNO RJEŠENO (a/a) u 2017.		OSTALO NERIJEŠENO u 2017.		BROJ ULOŽENIH ŽALBI u 2017.		Broj uložених reviziја u 2017.		BROJ RASPRAVA U 2017.											
	Stranke	Ukupno	Dobiveno	Izgubljeno	Na drugi način	Broj predmeta	Vrijednost u KM	Broj predmeta	Vrijednost u KM	Od Pravo braništva BiH	Od drugih subjekata	Od Pravo braništva BiH	Od drugih subjekata													
97	Bosna i Hercegovina kao tužilac	311	Bosna i Hercegovina kao tuženik	408	37.298.743,40	1702	453.356.099,88	227	90.598.801,57	133	7.580.263,81	63	11.248.778,34	423	109.427.843,72	1279	343.928.256,16	87	Od Pravo braništva BiH	75	Od drugih subjekata	13	Od Pravo braništva BiH	35	Od drugih subjekata	1103

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.

PRIMLJENO PREDMETA u 2017.	Za naplatu		Za isplatu		Ukupno	
	Broj predmeta	Iznos u KM	Broj predmeta	Iznos u KM	Broj predmeta	Iznos u KM
UKUPNO U RADU u 2017.	106	326.259,08	19	235.351,71	125	561.610,79
	1.179	12.774.181,65	11	42.993,91	205	422.669,32
UKUPNO RIJEŠENO a/a u 2017.	Za naplatu		Za isplatu		Ukupno	
	Broj predmeta	Iznos u KM	Broj predmeta	Iznos u KM	Broj predmeta	Iznos u KM
OSTALO NERIJEŠENO u 2017.	916	10.797.593,85	47	1.510.924,57	963	12.308.518,42
	916	10.797.593,85	47	1.510.924,57	963	12.308.518,42

"U"

UPRAVNI POSTUPAK I UPRAVNI SPOR

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.

<i>Primijeno predmeta u 2017.</i>	<i>Ukupno u rada u 2017.</i>	<i>Ukupno riješeno a/a u 2017.</i>	<i>Ostalo neriješeno u 2017.</i>
56	175	46	129

PRAVOBRANILAŠTVO /
PRAVOBRANITELJSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE

Izveštaj o radu za period
od 01.01. do 31.12.2017. godine

"PN"
Predmeti
vansudske nagodbe
Obrazac broj 4

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.

<i>Primijeno predmeta u 2017.</i>	<i>Ukupno predmeta u radu u 2017.</i>	<i>Ukupno riješeno a/a u 2017.</i>	<i>Ostalo neriješeno u 2017.</i>
13	18	7	11

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.

Zatraženo pravnih mišljenja u 2017.	Ukupno u radu u 2017.		Ukupno dato pravnih mišljenja u 2017.	
	O ugovorima	O drugim pitanjima	O ugovorima	O drugim pitanjima
1376	62	1438	1376	62
		UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO
		1438	1438	1438

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.

UKUPNO U RADU u 2017.	UKUPNO RIJEŠENO a/a u 2017.	OSTALO NERIJEŠENO u 2017.
Broj predmeta	Broj predmeta	Broj predmeta
14	3	11

PRAVOBRANILAŠTVO /
PRAVOBRANITELJSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE

IZVJEŠTAJ O RADU ZA PERIOD
OD 01.01. DO 31.12.2017. GODINE

"R"
RAZNO
Obrazac broj 7

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.			
PRIMLJENO u 2017.	UKUPNO U RADU u 2017.	UKUPNO RIJEŠENO (a/a) u 2017.	OSTALO NERIJEŠENO u 2017.
64	101	59	42

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.	
PRIMLJENO u 2017.	531
UKUPNO U RADU u 2017.	584
UKUPNO RIJEŠENO (a/a) u 2017.	463
OSTALO NERIJEŠENO u 2017.	121

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.

PRIMLJENO PREDMETA u 2017.	UKUPNO U RADU u 2017.	UKUPNO RIJEŠENO (a/a) u 2017.	OSTALO NERIJEŠENO u 2017.
Ukupno predmeta	Broj predmeta	Broj predmeta	Broj predmeta
1	17	2	15

IZVJEŠTAJNA GODINA 2017.

PRIMLJENO PREDMETA u 2017.	UKUPNO U RADU u 2017.		UKUPNO RIJEŠENO (a/a) u 2017.	OSTALO NERIJEŠENO U 2017.	BROJ ULOŽENIH APELACIJA 2017.			
	Stranke	Ukupno			Od Pravobranilaštva BiH	Od drugih subjekata		
	2	3	4	5	9	10	11	12
Bosna i Hercegovina kao tužilac								
Bosna i Hercegovina kao tuženik								
	11	28	39	123	78	45	11	28

**PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

2017. godina

UPISNIK "P"

Osnov spora u parničnim postupcima

Obrazac 12

RED. BR.	OSNOV SPORA	
1	NAKNADA ŠTETE	78
2	RADNI SPOR	194
3	DUG	96
4	PRIZNAVANJE PRAVA VLASNIŠTVA DOSJELOŠĆU	9
5	UTVRĐENJE	16
6	PONIŠTENJE RJEŠENJA	5
7	UTVRĐENJE I UKNJIŽBA	8
8	ODREĐIVANJE PRIVREMENE MJERE	2
UKUPNO PREDMETA		408

**PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2017. GODINA**

**BIH KAO TUŽITELJ
Upisnik "p"
Obrazac 12**

RED. BR.	TUŽITELJ	
1	UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	13
2	MINISTARSTVO ODBRANE	26
3	GRANIČNA POLICIJA	1
4	VISOKO SUDSKO I TUŽILAČKO VJEĆE	1
5	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA	4
6	BOSNA I HERCEGOVINA	11
7	AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE	5
8	DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU	7
9	INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU	1
10	MINISTARSTVO CVILNIH POSLOVA	20
11	INSTITUT ZA AKREDITIRANJE	2
12	AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU	1
13	INSTITUT ZA MJERITELJSTVO	1
14	MINISTARSTVO PRAVDE	2
15	MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA	2
UKUPNO PREDMETA		97

**PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

2017. godina

BIH KAO TUŽENA

Upisnik "P"

Obrazac 12

RED. BROJ	TUŽENA	
1	MINISTARSTVO OBRANE	89
2	UPRAVA ZA INDIRECTNO OPOREZIVANJE	27
3	GRANIČNA POLICIJA	10
4	VIJEĆE MINISTARA	8
5	DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU	11
6	MINISTARSTVO ZA Ljudska PRAVA I IZBJEGLICE	3
7	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA	1
8	CENTAR ZA UKLANJANJE MINA	2
9	OBAVJEŠTAJNO SIGURNOSNA AGENCIJA	1
10	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	2
11	MINISTARSTVO PRAVDE	10
12	BOSNA I HERCEGOVINA	67
13	CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA	1
14	TUŽILAŠTVO	28
15	SUD BIH	28
16	MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I TRANSPORTA	4
17	AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE	1
18	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA	7
19	AGENCIJA ZA STATISTIKU	1
20	AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE	1
21	AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU	1
22	VISOKO SUDSKO I TUŽILAČKO VIJEĆE	8
UKUPNO PREDMETA		311

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2017. godina

BIH KAO TUŽENA

Upisnik "P"- RADNI SPOR

Obrazac 12

RED. BR.	TUŽENA	
1	MINISTARSTVO ODbrane	75
2	UPRAVA ZA INdIREKTNO OPOREZIVANJE	15
3	GRANIČNA POLICIJA	9
4	VIJEĆE MINISTARA	7
5	DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU	8
6	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA	4
7	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	2
8	BOSNA I HERCEGOVINA	16
9	CENTAR ZA UKLANJANJE MINA	1
10	CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA	1
11	MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I TRANSPORTA	1
12	TUŽILAŠTVO	23
13	SUD BIH	27
14	AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU	1
15	MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGICE	1
16	AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE	1
17	AGENCIJA ZA STATISTIKU	1
UKUPNO PREDMETA		193

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2017. godina

BIH KAO TRAZILAC IZVRŠENJA

Upisnik "I"

Obrazac 12

RED. BR.	TRAŽILAC IZVRŠENJA	
1	REGULATORNA AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJE	1
2	GRANIČNA POLICIJA	20
3	MINISTARSTVO OBRANE	27
4	UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	17
5	DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU	7
6	BOSNA I HERCEGOVINA	18
7	MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA	1
8	MINISTARSTVO PRAVDE	1
9	OBAVJEŠTAJNO SIGURNOSNA AGENCIJA	1
10	VIJEĆE MINISTARA	1
11	CENTAR ZA UKLANJANJE MINA	3
12	FOND ZA POVRATAK	1
13	AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE	1
14	AGENCIJA ZA IDENTIFIKACIONA DOKUMENTA	1
15	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TJELA	5
16	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	1
UKUPNO PREDMETA		106

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2017. godina

BIH KAO IZVRŠENIK
Upisnik "I"
Obrazac 12

RED. BR.	IZVRŠENIK	
1	GRANIČNA POLICIJA	1
2	UPRAVA ZA INDIRECTNO OPREZIVANJE	1
3	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA	1
4	MINISTARSTVO ODBRANE	8
5	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	1
6	MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA	2
7	TUŽILAŠTVO	2
8	BOSNA I HERCEGOVINA	3
UKUPNO PREDMETA		19

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2017. godina

BIH KAO TUŽENA
Upisnik "PN"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽENA	
1	BOSNA I HERCEGOVINA	5
2	SUD BIH	2
3	MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I TRANSPORTA	1
4	AGENCIJA ZA FORENZIČNA ISPITIVANJA	1
5	URED KOORDINATORA ZA REFORMU JAVNE UPRAVE	1
6	INSTITUT ZA NESTALE OSOBE	1
7	MINISTARSTVO ODBRANE	2
UKUPNO PREDMETA		13

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2017. godina

BIH KAO TUŽENA
Upisnik "U"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽENA	
1	MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I TRANSPORTA	2
2	AGENCIJA ZA OSIGURANJE	1
3	UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZVANJE	2
4	AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU	1
5	URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI	1
6	MINISTARSTVO SIGURNOSTI	1
7	MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA	1
8	BOSNA I HERCEGOVINA	25
UKUPNO PREDMETA		34

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2017. godina

BIH KAO TUŽITELJ
Upisnik "U"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽITELJ	
1	MINISTARSTVO ODBRANE	7
2	AGENCIJA ZA RAD I ZAPOSŁAJAVANJE	1
3	USTAVNI SUD	1
4	MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA	1
5	CENTAR ZA UKLANJANJE MINA	2
6	MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I TRANSPORTA	1
7	AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE	1
8	MINISTARSTVO PRAVDE	1
9	BOSNA I HERCEGOVINA	6
10	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA	1
	UKUPNO PREDMETA	22

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2017. godina

BIH KAO TUŽENA
Upisnik "USD"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽENA	
1	BOSNA I HERCEGOVINA	17
2	GRANIČNA POLICIJA	2
3	MINISTARSTVO ODBRANE	3
4	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	1
5	OBAVJEŠTAJNO SIGURNOSNA AGENCIJA	1
6	URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI	1
7	UPRAVA ZA INDIRECTNO OPOREZIVANJE	3
UKUPNO PREDMETA		28

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2017. godina

BIH KAO TUŽITELJ
Upisnik "USD"
Obrazac 12

RED. BR	TUŽITELJ	
1	BOSNA I HERCEGOVINA	6
2	MINISTARSTVO ODBRANE	4
3	UPRAVA ZA INDIRECTNO OPOREZIVANJE	1
UKUPNO PREDMETA		11